

Rynek pracy

Współczynnik aktywności zawodowej: 34,2%,

Wskaźnik zatrudnienia: 32,3%

Stopa bezrobocia: 5,7%

(GUS BAEL - dane roczne za 2023 r. dla osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym ekonomicznym tj. 18-59/64, przeliczone NSP 2021)

WYNIKI BADANIA AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności wskazują, że w 2023 roku współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym uplasował się na poziomie na poziomie 34,2%. W porównaniu z danymi rocznymi z 2022 r. współczynnik zmniejszył się o 0,2 pkt. proc.

Dodatkowo w roku 2023 zanotowano poziom stopy bezrobocia osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym na poziomie - 5,7%. Tym samym stopa bezrobocia spadła o 0,3 pkt. proc.

Zmiany w kierunku wzrostu wskaźnika zatrudnienia, który w 2023 roku w porównaniu z rokiem 2022 wzrósł o 0,1 pkt. proc. do poziomu 32,3%. W roku 2023 liczba aktywnych zawodowo osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym liczyła 474 tys., z czego 447 tys. stanowiły osoby pracujące, a 27 tys. osoby bezrobotne. Tym samym pracujące osoby niepełnosprawne stanowiły 94,3% osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym.

Mimo pozytywnych zmian w zakresie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych na przestrzeni lat - ich aktywność zawodowa nadal znacząco odbiega od aktywności zawodowej osób sprawnych. W 2023 r. współczynnik aktywności zawodowej osób sprawnych w wieku produkcyjnym wynosił 84,6%, wskaźnik zatrudnienia 82,2% a stopa bezrobocia 2,8%. Różnica między wskaźnikiem zatrudnienia osób sprawnych a niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym wyniosła 49,9 pkt proc. a między stopą bezrobocia tych dwóch grup - 2,9 pkt proc.

Należy dodać, że wartość współczynnika aktywności zawodowej jest ściśle powiązana zarówno z liczbą osób pracujących jak i bezrobotnych, a przekroczenie progu 27% tego wskaźnika w latach 2012-2014 było spowodowane m.in. wzrostem bezrobocia.

Dla osób niepełnosprawnych w wieku 16-89 lat powyższe wskaźniki w 2023 roku kształtowały się następująco: współczynnik aktywności zawodowej - 19,4%, wskaźnik zatrudnienia - 18,4%, stopa bezrobocia - 5,1%. Zatem w porównaniu z 2022 r. współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia nieznacznie wzrósł o 0,9 pkt. proc., a stopa bezrobocia zmniejszyła się o 0,4 pkt. proc.

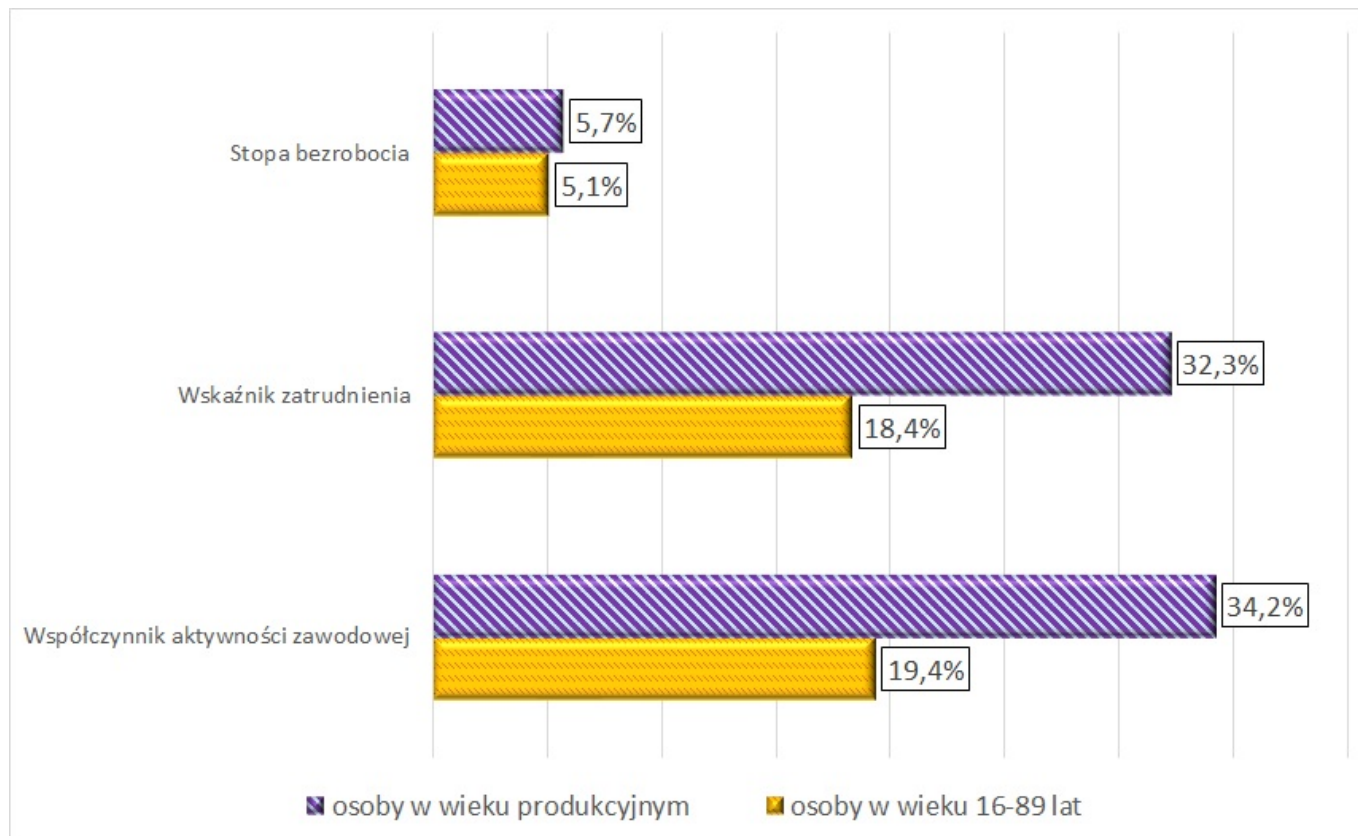
Uwaga:

Należy zwrócić uwagę na zmianę definicji w BAEL od I kwartału 2021 - pytania o aktywność w badaniu dotyczą osób w wieku 15-89 lat., zmieniła się definicja osoby pracującej, co rzutuje ostatecznie na liczbę osób pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo oraz na wskaźniki. **GUS informuje, że dane od I kw. 2021 są nieporównywalne z wcześniejszymi szeregami czasowymi.**

Informacja o zmianach w badaniu od 2021 roku została opublikowana na stronie GUS:

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-bezrobotni-bierni-zawodowo-wg-bael/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-zmian-wprowadzanych-od-2021-r-w-bael,35,1.html>

Wykres: Aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych w 2023 roku (%)

Źródło: Opracowanie własne Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych na podstawie danych BAEL GUS.

DANE Z SYSTEMU OBSŁUGI DOFINANSOWAŃ I REFUNDACJI PFRON

W prowadzonej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Ewidencji Zatrudnionych Osób Niepełnosprawnych w grudniu 2023 roku było zarejestrowanych 215,6 tys. pracowników niepełnosprawnych, których wynagrodzenia są dofinansowywane ze środków PFRON, co odpowiada 204,1 tys. etatów, w tym: na chronionym rynku pracy 77,7 tys. osób i 74,7 tys. etatów oraz na otwartym rynku pracy 137,9 tys. osób i 129,4 tys. etatów.

W ostatnich latach wyraźnie zmniejsza się dysproporcja między zarejestrowanymi w SODiR PFRON pracownikami niepełnosprawnymi z otwartego i chronionego rynku pracy. Jeszcze w grudniu 2013 r. udział pracowników zakładów pracy chronionej w stosunku do ogółu pracowników niepełnosprawnych, zarejestrowanych w SODiR wynosił 66,2%, tymczasem w grudniu 2019 r. po raz kolejny udział pracowników z otwartego rynku pracy w stosunku do ogółu pracowników niepełnosprawnych był większy od udziału pracowników z rynku chronionego.

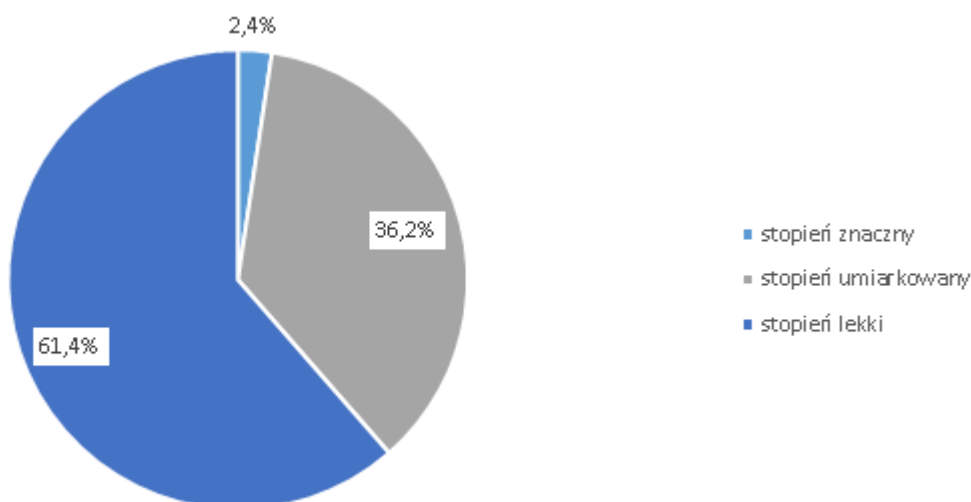
DANE Z BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

W powiatowych urzędach pracy na dzień 31 grudnia 2019 r. było zarejestrowanych 66,9 tys. osób niepełnosprawnych, w tym: 57,5 tys. bezrobotnych, z których 10,1 tys. posiadało prawo do zasiłku oraz 9,4 tys. poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu. Osoby niepełnosprawne stanowiły 6,6% wszystkich osób bezrobotnych oraz 40,9% wszystkich osób poszukujących pracy, niepozostających w zatrudnieniu, zarejestrowanych w PUP. W stosunku do grudnia 2018 r. liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w ramach Powiatowych Urzędów Pracy w grudniu 2019 roku była mniejsza o 4 543 takie przypadki.

Według danych na koniec 2019 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych osób niepełnosprawnych 1,4 tys. (2,4%) miało znaczny stopień niepełnosprawności, 20,8 tys. (36,2%) - umiarkowany stopień niepełnosprawności, a 35,3 tys. (61,4%) - stopień lekki.

Wśród osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy 2,2 tys. (23,3%) miało orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, 5,9 tys. (62,4%) - o umiarkowanym i 1,3 tys. (14,3%) - o lekkim stopniu.

Wykres: Bezrobotne osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy wg stopnia niepełnosprawności w końcu 2019 r

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-07 za II półrocze 2019 r.; opracowanie własne Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

DANE POCHODZĄCE Z BADANIA STANU ZDROWIA LUDNOŚCI POLSKI 2014

Według wyników Europejskiego Ankietowego Badania Zdrowia (European Health Interview Survey – EHIS) w 2014 roku w Polsce było 7 414 tys. osób niepełnosprawnych biologicznie w wieku 15 lat i więcej, tj. osób w tym wieku, które zadeklarowały ograniczoną zdolność wykonywania czynności jakie ludzie zwykle wykonują (zgodnie z jednolitą dla UE definicją zastosowaną w badaniu uwzględniono zarówno poważne jak i mniej poważne ograniczenia, powodujące niemożność wykonywania ww. czynności, przez okres co najmniej ostatnich 6 miesięcy). Wśród tak zdefiniowanej liczby osób niepełnosprawnych biologicznie 1 817,8 tys. stanowiły osoby pracujące, 294,9 tys. osoby bezrobotne, a 5 296,3 tys. osoby bierne zawodowo.

Warto wskazać, że w zależności od przyjętego kryterium niepełnosprawności biologicznej (a ściślej poziomu ograniczeń) populacja osób niepełnosprawnych w Polsce może liczyć od 4,9 mln osób do 7,7 mln osób.

[Stan zdrowia ludności Polski w 2014 r.](#)

[Osoby niepełnosprawne na rynku pracy 2017.pdf 1,7 MB](#)